ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
രാജന്നുദിതമേതത് തേ ഹരേഃ കർമാഘനാശനം ।
ഗജേന്ദ്രമോക്ഷണം പുണ്യം രൈവതം ത്വന്തരം ശൃണു ॥ **1** ॥

പഞ്ചമോ രൈവതോ നാമ മനുസ്താമസസോദരഃ ।
ബലിവിന്ധ്യാദയസ്തസ്യ സുതാ അർജുനപൂർവകാഃ ॥ **2** ॥

വിഭുരിന്ദ്രഃ സുരഗണാ രാജൻഭൂതരയാദയഃ ।
ഹിരണ്യരോമാ വേദശിരാ ഊർധ്വബാഹ്വാദയോ ദ്വിജാഃ ॥ **3** ॥

പത്നീ വികുംഠാ ശുഭ്രസ്യ വൈകുംഠൈഃ സുരസത്തമൈഃ ।
തയോഃ സ്വകലയാ ജജ്ഞേ വൈകുംഠോ ഭഗവാൻസ്വയം ॥ **4** ॥

വൈകുംഠഃ കൽപിതോ യേന ലോകോ ലോകനമസ്കൃതഃ ।
രമയാ പ്രാർഥ്യമാനേന ദേവ്യാ തത്പ്രിയകാമ്യയാ ॥ **5** ॥

തസ്യാനുഭാവഃ കഥിതോ
ഗുണാശ്ച പരമോദയാഃ ।
ഭൗമാൻ രേണൂൻസ വിമമേ
യോ വിഷ്ണോർവർണയേദ് ഗുണാൻ ॥ **6** ॥

ഷഷ്ഠശ്ച ചക്ഷുഷഃ പുത്രശ്ചാക്ഷുഷോ നാമ വൈ മനുഃ।
പൂരുപൂരുഷസുദ്യുമ്നപ്രമുഖാശ്ചാക്ഷുഷാത്മജാഃ ॥ **7** ॥

ഇന്ദ്രോ മന്ത്രദ്രുമസ്തത്ര ദേവാ ആപ്യാദയോ ഗണാഃ।
മുനയസ്തത്ര വൈ രാജൻഹവിഷ്മദ്വീരകാദയഃ ॥ **8** ॥

തത്രാപി ദേവഃ സംഭൂത്യാം വൈരാജസ്യാഭവത് സുതഃ।
അജിതോ നാമ ഭഗവാനംശേന ജഗതഃ പതിഃ ॥ **9** ॥

പയോധിം യേന നിർമഥ്യ സുരാണാം സാധിതാ സുധാ।
ഭ്രമമാണോഽംഭസി ധൃതഃ കൂർമരൂപേണ മന്ദരഃ ॥ **10** ॥

രാജോവാച
യഥാ ഭഗവതാ ബ്രഹ്മൻമഥിതഃ ക്ഷീരസാഗരഃ।
യദർഥം വാ യതശ്ചാദ്രിം ദധാരാംബുചരാത്മനാ ॥ **11** ॥

യഥാമൃതം സുരൈഃ പ്രാപ്തം കിഞ്ചാൻയദഭവത് തതഃ।
ഏതദ് ഭഗവതഃ കർമ വദസ്വ പരമാദ്ഭുതം ॥ **12** ॥

ത്വയാ സങ്കഥ്യമാനേന മഹിമ്നാ സാത്വതാം പതേഃ।
നാതിതൃപ്യതി മേ ചിത്തം സുചിരം താപതാപിതം ॥ **13** ॥

സൂത ഉവാച
സമ്വൃഷ്ടോ ഭഗവാനേവം ദ്വൈപായനസുതോ ദ്വിജാഃ।
അഭിനന്ദ്യ ഹരേർവീർയമഭ്യാചഷ്ടും പ്രചക്രമേ ॥ **14** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
യദാ യുദ്ധേഽസുരൈർദേവാ ബാധ്യമാനാഃ ശിതായുധൈഃ।
ഗതാസവോ നിപതിതാ നോത്തിഷ്ഠേരൻസ്മ ഭൂയശഃ ॥ **15** ॥

യദാ ദുർവാസസഃ ശാപാത് സേന്ദ്രാ ലോകാസ്ത്രയോ നൃപ।
നിഃശ്രീകാശ്ചാഭവംസ്തത്ര നേശുരിജ്യാദയഃ ക്രിയാഃ ॥ **16** ॥

നിശാമ്യൈതത് സുരഗണാ മഹേന്ദ്രവരുണാദയഃ।
നാധ്യഗച്ഛൻസ്വയം മന്ത്രൈർമന്ത്രയന്തോ വിനിശ്ചയം ॥ **17** ॥

തതോ ബ്രഹ്മസഭാം ജഗ്മുർമേരോർമൂർധനി സർവശഃ।
സർവം വിജ്ഞാപയാഞ്ചക്രുഃ പ്രണതാഃ പരമേഷ്ഠിനേ ॥ **18** ॥

സ വിലോക്യേന്ദ്രവായ്വാദീൻ നിഃസത്ത്വാൻവിഗതപ്രഭാൻ।
ലോകാനമംഗലപ്രായാനസുരാനയഥാ വിഭുഃ ॥ **19** ॥

സമാഹിതേന മനസാ സംസ്മരൻപുരുഷം പരം।
ഉവാചോത്ഫുൽലവദനോ ദേവാൻസ ഭഗവാൻപരഃ ॥ **20** ॥

അഹം ഭവോ യൂയമഥോഽസുരാദയോ
മനുഷ്യതിർയഗ്ദ്രുമഘർമജാതയഃ।
യസ്യാവതാരാംശകലാവിസർജിതാ
വ്രജാമ സർവേ ശരണം തമവ്യയം ॥ **21** ॥

ന യസ്യ വധ്യോ ന ച രക്ഷണീയോ
നോപേക്ഷണീയാദരണീയപക്ഷഃ।
അഥാപി സർഗസ്ഥിതിസംയമാർഥം
ധത്തേ രജഃസത്ത്വതമാംസി കാലേ ॥ **22** ॥

അയം ച തസ്യ സ്ഥിതിപാലനക്ഷണഃ
സത്ത്വം ജുഷാണസ്യ ഭവായ ദേഹിനാം।
തസ്മാദ് വ്രജാമഃ ശരണം ജഗദ്ഗുരും
സ്വാനാം സ നോ ധാസ്യതി ശം സുരപ്രിയഃ ॥ **23** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഇത്യാഭാഷ്യ സുരാൻവേധാഃ സഹ ദേവൈരരിന്ദമ ।
അജിതസ്യ പദം സാക്ഷാജ്ജഗാമ തമസഃ പരം ॥ **24** ॥

തത്രാദൃഷ്ടസ്വരൂപായ ശ്രുതപൂർവായ വൈ വിഭോ ।
സ്തുതിമബ്രൂത ദൈവീഭിർഗീർഭിസ്ത്വവഹിതേന്ദ്രിയഃ ॥ **25** ॥

ബ്രഹ്മോവാച
അവിക്രിയം സത്യമനന്തമാദ്യം
ഗുഹാശയം നിഷ്കലമപ്രതർക്യം ।
മനോഽഗ്രയാനം വചസാനിരുക്തം
നമാമഹേ ദേവവരം വരേണ്യം ॥ **26** ॥

വിപശ്ചിതം പ്രാണമനോധിയാത്മനാ -
മർഥേന്ദ്രിയാഭാസമനിദ്രമവ്രണം ।
ഛായാതപൗ യത്ര ന ഗൃധ്രപക്ഷൗ
തമക്ഷരം ഖം ത്രിയുഗം വ്രജാമഹേ ॥ **27** ॥

അജസ്യ ചക്രം ത്വജയേർയമാണം
മനോമയം പഞ്ചദശാരമാശു ।
ത്രിണാഭി വിദ്യുച്ചലമഷ്ടനേമി
യദക്ഷമാഹുസ്തമൃതം പ്രപദ്യേ ॥ **28** ॥

യ ഏകവർണം തമസഃ പരം ത -
ദലോകമവ്യക്തമനന്തപാരം ।
ആസാഞ്ചകാരോപസുപർണമേന -
മുപാസതേ യോഗരഥേന ധീരാഃ ॥ **29** ॥

ന യസ്യ കശ്ചാതിതിതർതി മായാം
യയാ ജനോ മുഹ്യതി വേദ നാർഥം ।

തം നിർജിതാത്മാത്മഗുണം പരേശം
നമാമ ഭൂതേഷു സമം ചരന്തം ॥ **30** ॥

ഇമേ വയം യത്പ്രിയയൈവ തൻവാ
സത്ത്വേന സൃഷ്ടാ ബഹിരന്തരാവിഃ।
ഗതിം ന സൂക്ഷ്മാമൃഷയശ്ച വിദ്മഹേ
കുതോഽസുരാദ്യാ ഇതരപ്രധാനാഃ ॥ **31** ॥

പാദൗ മഹീയം സ്വകൃതൈവ യസ്യ
ചതുർവിധോ യത്ര ഹി ഭൂതസർഗഃ।
സ വൈ മഹാപൂരുഷ ആത്മതന്ത്രഃ
പ്രസീദതാം ബ്രഹ്മ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **32** ॥

അംഭസ്തു യദ്രേത ഉദാരവീർയം
സിധ്യന്തി ജീവന്ത്യുത വർധമാനാഃ।
ലോകാസ്ത്രയോഽഥാഖിലലോകപാലാഃ
പ്രസീദതാം ബ്രഹ്മ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **33** ॥

സോമം മനോ യസ്യ സമാമനന്തി
ദിവൗകസാം വൈ ബലമന്ധ ആയുഃ।
ഈശോ നഗാനാം പ്രജനഃ പ്രജാനാം
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **34** ॥

അഗ്നിർമുഖം യസ്യ തു ജാതവേദാ
ജാതഃ ക്രിയാകാണ്ഡനിമിത്തജന്മാ।
അന്തഃസമുദ്രേഽനുപചൻസ്വധാതൂൻ
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **35** ॥

യച്ചക്ഷുരാസീത് തരണിർദേവയാനം
ത്രയീമയോ ബ്രഹ്മണ ഏഷ ധിഷ്ണ്യം।

ദ്വാരം ച മുക്തേരമൃതം ച മൃത്യുഃ
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **36** ॥

പ്രാണാദഭൂദ് യസ്യ ചരാചരാണാം
പ്രാണഃ സഹോ ബലമോജശ്ച വായുഃ।
അൻവാസ്മ സമ്രാജമിവാനുഗാ വയം
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **37** ॥

ശ്രോത്രാദ് ദിശോ യസ്യ ഹൃദശ്ച ഖാനി
പ്രജജ്ഞിരേ ഖം പുരുഷസ്യ നാഭ്യാഃ।
പ്രാണേന്ദ്രിയാത്മാസുശരീരകേതം
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **38** ॥

ബലാൻമഹേന്ദ്രസ്ത്രിദശാഃ പ്രസാദാ -
ൻമൻയോർഗിരീശോ ധിഷണാദ് വിരിഞ്ചഃ।
ഖേഭ്യശ്ച ഛന്ദാംസ്യൃഷയോ മേഢ്രതഃ കഃ
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **39** ॥

ശ്രീർവക്ഷസഃ പിതരശ്ഛായയാഽഽസൻ
ധർമഃ സ്തനാദിതരഃ പൃഷ്ഠതോഽഭൂത്।
ദ്യൗർയസ്യ ശീർഷ്ണോഽപ്സരസോ വിഹാരാത്
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **40** ॥

വിപ്രോ മുഖം ബ്രഹ്മ ച യസ്യ ഗുഹ്യം
രാജൻയ ആസീദ് ഭുജയോർബലം ച।
ഊർവോർവിഡോജോഽംഘ്രിരവേദശൂദ്രൗ
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **41** ॥

ലോഭോഽധരാത് പ്രീതിരുപർയഭൂദ് ദ്യുതി -
ർനസ്തഃ പശവ്യഃ സ്പർശേന കാമഃ।

ഭ്രുവോർയമഃ പക്ഷ്മഭവസ്തു കാലഃ
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **42** ॥

ദ്രവ്യം വയഃ കർമ ഗുണാൻവിശേഷം
യദ്യോഗമായാവിഹിതാൻവദന്തി ।
യദ് ദുർവിഭാവ്യം പ്രബുധാപബാധം
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ ॥ **43** ॥

നമോഽസ്തു തസ്മാ ഉപശാന്തശക്തയേ
സ്വാരാജ്യലാഭപ്രതിപൂരിതാത്മനേ ।
ഗുണേഷു മായാരചിതേഷു വൃത്തിഭി -
ർന സജ്ജമാനായ നഭസ്വദൂതയേ ॥ **44** ॥

സ ത്വം നോ ദർശയാത്മാനമസ്മത്കരണഗോചരം ।
പ്രപന്നാനാം ദിദൃക്ഷൂണാം സസ്മിതം തേ മുഖാംബുജം ॥ **45** ॥

തൈസ്തൈഃ സ്വേച്ഛാധൃതൈ രൂപൈഃ
കാലേ കാലേ സ്വയം വിഭോ ।
കർമ ദുർവിഷഹം യന്നോ
ഭഗവാംസ്തത് കരോതി ഹി ॥ **46** ॥

ക്ലേശഭൂർയൽപസാരാണി കർമാണി വിഫലാനി വാ ।
ദേഹിനാം വിഷയാർതാനാം ന തഥൈവാർപിതം ത്വയി ॥ **47** ॥

നാവമഃ കർമകൽപോഽപി വിഫലായേശ്വരാർപിതഃ ।
കൽപതേ പുരുഷസ്യൈഷ സ ഹ്യാത്മാ ദയിതോ ഹിതഃ ॥ **48** ॥

യഥാ ഹി സ്കന്ധശാഖാനാം തരോർമൂലാവസേചനം ।
ഏവമാരാധനം വിഷ്ണോഃ സർവേഷാമാത്മനശ്ച ഹി ॥ **49** ॥

നമസ്തുഭ്യമനന്തായ ദുർവിതർക്യാത്മകർമണേ।
നിർഗുണായ ഗുണേശായ സത്ത്വസ്ഥായ ച സാമ്പ്രതം ॥ **50** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം
സംഹിതായാം അഷ്ടമസ്കന്ധേ അമൃതമഥനേ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ ॥